

0419 – 19. april

Du skal ikke stjele. 2Mos 20: 15.

La oss nå se hva dette sjuende budet innebærer, hva som egentlig er tyveri.

Med det menes enhver form for å frata vår neste hans eiendom. Uansett om det skjer i hemmelighet, eller åpenbart. Med vold eller med list. Ved en åpenbar forbrytelse, eller i en form som finner dekning under lov og rett.

Det å stjele, være en tyv, er noe så grovt og stygt at den synden mener de fleste mennesker de er uskyldige i. Selv om en nok kan lykkes i å overbevise vanlige rettskafne mennesker om at de har vært ulydige mot de øvrige budene, så retter de hodet opp når en kommer til det sjuende budet. For her føler de seg i alle fall trygge, mener de. De har da ikke stjålet, har ikke rakt sin hånd ut mot annen manns eiendom –! For en forferdelig påstand det ville være, hvis vi ville gjøre slike hederlige mennesker til tyver –!

Ja, hvis det bare var dette som var å stjele; at en brøt opp andres låser og på grovt vis fjernet penger og eiendeler, –. Da var riktignok de fleste mennesker rettferdige overfor dette budet. Men alt dette ser ganske annerledes ut når vi ser det i lys av hvordan Kristus tolket budene. Da blir det en knusende oppdagelse. For da oppdager du kanskje gjennom en slik tolking at du også er en tyv.

Når en får se, og innfor Guds øyne tar inn over seg, at hver eneste form for selv å oppnå noe – på en annens bekostning, er tyveri. Det kan skje gjennom en handel som en anser så særdeles gunstig for seg selv at en ganske betegnende kaller det for et «røverkjøp». Det skjer ved at en som selger krever og får altfor mye for varen sin. Eller gjennom et dårlig utført arbeid en gjør i tjeneste for andre o. s. v.

Da vil en se sannheten i Luthers ord om at «ingen virksomhet i verden er så alminnelig som det å stjele». Og at den «er så vidt utbredt og allmenn en last, men også så betydningsløs i menneskenes øyne, at hvis en skulle henge alle som er tyver, men absolutt ikke vil regnes for det, da ville verden bli lagt øde, og en ville ikke finne verken bødler eller galger nok».

Nå taler vi ikke her om hjerteforholdet. For det er klart at i Guds øyne kan du være en tyv, selv uten at du har frarøvet din neste ett eneste øre, fordi lysten er der i hjertet ditt. Du har bare unnlatt å utføre gjerningen av redsel for følgene for deg selv.

Nei, her taler vi nå bare om tyveri i utført gjerning. Og da gjentar vi på ny at enhver form for å frata vår neste hans eiendom er i selve gjerningen et tyveri. Og vi ber hver enkelt tenke grundig over hva som ligger i dette.

Husk på at vi stjeler ikke bare når vi plyndrer vår nestes skaper eller lommer. Men også når vi på torget eller i annen handel krever for mye, eller betaler for lite for våre varer. Det samme når vi leverer en vare som er dårlig, eller ikke er utført som bestilt, men vi tar full betaling.

Eller en som er ansatt ikke er pliktoppfyllende i sitt arbeide, og kanskje lar ting skje som er uheldige for arbeidsgiveren. Med andre ord; ikke er omhyggelig opptatt med å ivareta arbeidsgiverens interesser.

Eller når en benytter seg av sin nestes vanskelige situasjon, og tar urimlig høy rente for å låne ham penger o. s. v. På en slik måte kan du ganske fort frarøve din neste både ti, tjue, femti, ja, tusenvis av kroner. Og selv går du fremdeles fri, selv om det er mange som har vært i fengsel og satt under lås og lukke for langt mindre enn dette, – bare fordi det var en annen måte de stjal på.

Men i hvert av budene er det ikke bare noe som forbys, men også noe som påbys. Slik også med det sjuende budet. Det taler ikke bare om at vi ikke skal stjele. Men også at vi skal hjelpe til med at vår nestes eiendom og virksomhet kan økes og beskyttes.

Vi må huske på at Herren med like stort alvor som han forbyr det onde, også krever det gode av oss. Tenker vi over dette, da vil nok denne delen av budet bli ennå mer nærgående, og gjør nok også dem til syndere som ikke ble det under det første.

Men da er det nødvendig at vi ikke bare er opptatt med hvordan gjerningen ytre sett vurderes. Men at Gud selv betyr noe for oss. Verden og fornuften sier: «Når jeg ikke tar noe fra en annen, må jo også jeg kunne gjøre hva jeg vil med det som er mitt!»

Men i Kristi rike gjelder en annen lov. Den taler slik: «Ikke bare skal du la være å gjøre din neste noe ondt. Du skal tvert imot også gjøre alt mulig godt mot ham med de gaver og anledninger Gud nettopp med den hensikt har gitt deg. Du skal elske din neste som deg selv».

Den som ikke gjør noe som helst ondt, gjør likevel mye synd hvis han ikke gjør det gode som han kan og bør gjøre. For alt det vi eier og har på jord har Gud gitt oss – ikke bare til vårt eget behov, men også for at vi kunne gjøre noe godt for vår neste med alt dette.

Vi skal være vår Herres forvaltere, som ikke har rett til å forvalte disse gavene han har overlatt til oss etter våre egne lyster. Men etter hva hans kjærlighets hensikt krever. Dette er grunnen til at vi har en hel rekke av plikter som hele verden ikke vet om.

La oss derfor veie vårt forhold til dette sjuende budet på den store kjærlighets-lovens gullvekt!

Da vil vi nok overraskes. For da vil vi se at nesten alle våre gjerninger, når vi eter og når vi drikker, vårt arbeid og vår kvile, vår påholdenhet og vår gavmildhet, – alt sammen er besmittet, ja, gjennomtrengt av synd mot dette budet.